

Suhai Pál

A fölmentett fegyenc

Villámló fejemet leszegve
kilépek az örök jelenbe.
De akár a beteg vagy részeg:
hunyorgok, dülöngélek.

Állok a börtön kapujában,
és remeg a lábam.
Mehetnék végre, megértem,
de reszket a térdem.

Bilincsből, fegyencruhában
jobb volt, jobb halálra váltan?
Vagy ülni, *leülni*, várva
az irgalmatlan szabadulásra?

Mehetnék végre. Rajta!
El innen! Ki a szabadba!
S állok csak, hunyorgok, várok,
ha megyek is, tétovázok.

Mert bűnbe csak mostan estem,
az almából mostan ettem,
hogy magamat fölmentettem,
szabadulásomra lestem.

S vacogok, reszket a testem.

Történelem

Zrínyi és Frangepán
kivégzésére

Miklóst egy vaddisznó ölte meg: a felbőszült (a felbérelt!) vadkan. Rútul bánék véle a disznó: a fülén felül, a feje csontján ment csak el a kannak az agyara, a homloka felé szakasztotta rútu a feje bőrit; más ugyan a bal fülén alól az orcáján, a szeme felé, rútu szakasztás; de a kettő semmi, hanem a harmadik jobbfelől a fülén alól a nyaka csigájánál ment bé, és a nyakra járó minden inakat kettészakasztotta; az ölte meg. Péter fejét hóhér vágta le: Miklósnak, bátyjának és őseiknek nagy érdemére hivatkozva sem kaphatott kegyelmet. Lipót hősi lelke rossz tanácsra hajlott s megtagadta – de ők is elpuskázták, az összeesküvők. Zrínyi, mondják, félelem nélkül lépett az emelvényre, nem mintha nem lett volna duplán is félnivalója. A zágrábi kanonok szemtanúként írja: a hóhér, több ügyetlen csapás után, a fejét inkább letépte, mint levágta. Jobban – *ultimus familiae* – Frangepán se járt. Testüket közös sírba tették, s még ott is meggyalázták. (A kivégzés helyszínén, a bécsújhelyi városfal tövében ma autók állnak, a falon három tábla három nyelven hirdeti a hősök dicsőségét.)

Esettanulmány

Színhely: akármiféle tér,
hogya egy színpadra befér.
Időpont: játék színpadon,
s az alkalom: az alkalom.

A tett indoka: ismeretlen
csikarás a zsigerekben.
A tettes: ártatlan, pösze,
a kornak csupán eszköze.

Maga az áldozat! Szegény.
Más mondja rá, hogy: én.
(Személyisége így hasad,
hárítja tettét, úgy tagad.)

S már most bevallja! -: Ő, aki
szemébe fogja mondani.